

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

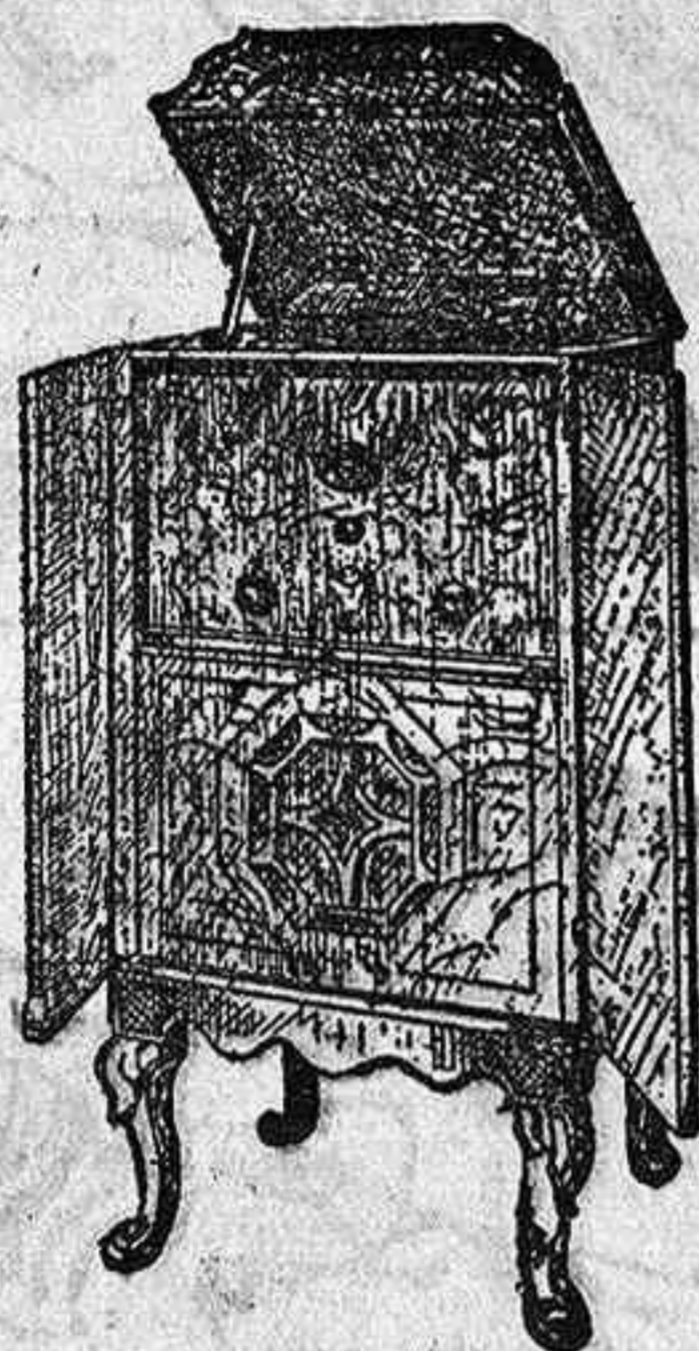
-Pobrissól... Ha quedat com una coca...

Ràdio-Phono CLIMO

PREU:

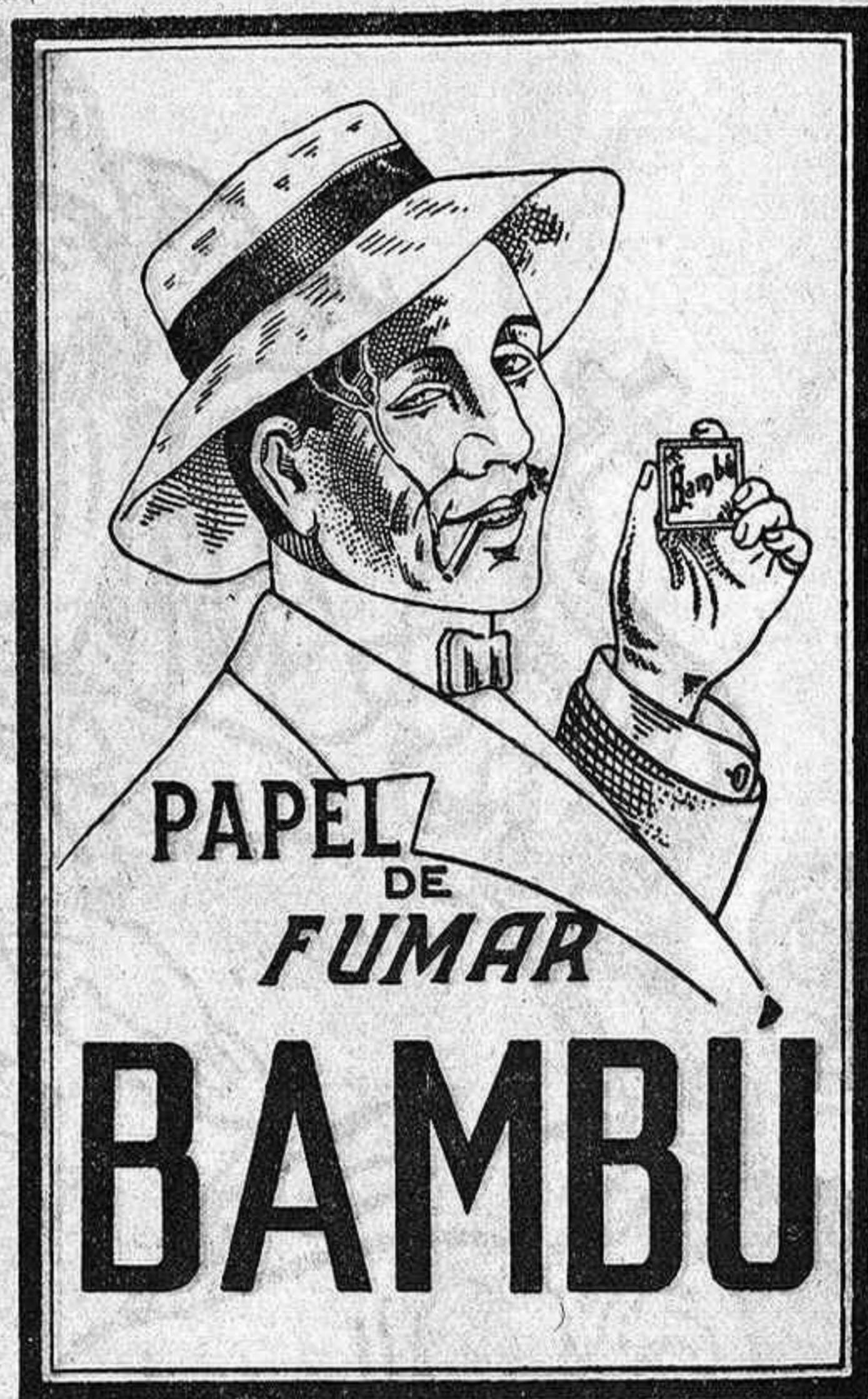
900

PTES.

Ramon Climent

Consell de Cent, 266 (tocant E. Granados)
Telèfon 23058 :: BARCELONA

PAPEL
DE
FUMAR

BAMBU

VIES URINÀRIES

Impureses de la sang - Debilitat nerviosa

Prou sortir inútilment de les dites malalties gràcies al meravellós descobriment dels

Medicaments del Dr. SOLVRÉ

Vies urinàries: *Blenorragia* (putgacions), amb totes les seves manifestacions, *uretritis*, *prostatitis*, *orquitis*, *cistitis*, *gota militar*, etc., de l'home, i *vulvitis*, *vaginitis*, *metritis*, *uretritis*, *cistitis*, *anexitis*, *fluixos*, etc.; de la dona, per cròniques i rebels que siguin, es guateixen aviat i radicalment amb els Catxets del Doctor Solvré. Els malalts es guateixen ells sols, sense injeccions, lavatges, ni aplicació de sondes ni bugies, etc., tan perillós sempre i que neces-

siten sempre la presència del metge, i ningú no s'assabenta de la seva malaltia. Venda: 5'50 ptes. caixa

Impureses de la sang: *Sífilis* (avariat), *eccemes*, *herpes*, *ulcères varicoses* (llagues de les gambes), *erupcions escrofuloses*, *eritemes*, *acne*, *urticària*, etc., malalties que tenen per causes humors, vicis o infeccions de la sang, per cròniques i rebels que siguin, es guateixen aviat i radicalment amb les Píndoles depuratives del Dr. Solvré, que són la medicació depurativa més perfecta, perquè actuen regenerant la sang, la renoven, augmenten totes les energies de l'organisme i fomenten la salut, resolent, amb poc temps, totes les úlceres, llagues, grans, florons, supuració de les mucoses, caiguda del cabell, inflamacions en general, etc., restant la pell neta i regenerada, el cabell brillant i abundant, no deixant a l'organisme rastre del passat. Venda: 5'50 ptes. flascó.

Debilitat nerviosa: *Impotència* (manca de vigor sexual), *polucions nocturnes*, *espermatorreu* (pèrdues seminals), *cansament mental*, *pèrdua de la memòria*, *mal de cap*, *debilitat muscular*, *fadiga corporal*, *tremolors*, *palpitacions*, *trastorns nerviosos de la dona* i totes les manifestacions de la *Neurastènia* o esgotament nerviós, per crònics i rebels que siguin, es guateixen aviat i radicalment amb les Graces potencials del Dr. Solvré. Més que un medicament són un aliment essencial del cervell, medulla i tot el sistema nerviós. Recomanades especialment als esgotats, a la joventut, per tota mena d'excessos (vells a cap edat), per a recobrar íntegrament totes les seves funcions i servir fins a l'extrema vellesa, sense forçar l'organisme, el vigor sexual propi de l'edat. Venda: Pessecs 5'50 el flascó.

Venda a les principals farmàcies d'Espanya, Portugal i de les Amèriques

Nota. — Tots els pacients de vies urinàries, impureses de la sang o debilitat nerviosa, adreçant-se i remetent 0'50 ptes. en segells per al franquex a *Oficines Laboratori Sòkatar*, carrer de Ter, 16, telèfon 544 S. M. Barcelona, rebren gratis un llibre explicatiu sobre l'origen, desentollament, tractament i guariment de les dites malalties.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

CRÓNICA

Haviem de guanyar

HAVIEM de guanyar tal com hem guanyat. I diem guanyar i no triomfar perquè la gent de la Lliga i d'Acció Catalana havien fet de les eleccions un joc: un joc perillós, a base d'insults, d'escarnis, de grapats de llot. Cal resignar-se, però. Tothom empra les armes que pot i no les que vol. Altrament, per les armes judicarem els enemics.

Haviem de guanyar, malgrat tots els insults, tots els escarnis i tot el llot. Com més perill han posat en el joc, més terrible ha estat la desfeta.

Aquesta ofensiva electoral contra l'Esquerra es preparava de molt temps enrera. No veien, però, que el poble no feia cabal de tots aquests preparatius bèl·lics. Aquesta actitud del poble els enganyà, la confongueren amb la indiferència, oblidant que el poble mai no ha estat indiferent.

Era natural, era lògic que guanyés l'Esquerra. Havia de guanyar. Havia de guanyar malgrat la propagandà intensíssima que contra d'ella es feia; malgrat dels avions; malgrat dels croms d'assumpte més o menys melodramàtic que han embrutat—per obra i gràcia de les dretes—totes les parets de Barcelona; malgrat de la propaganda que els capellans, oblidant els seus deures, feien de casa en casa; malgrat els diners llançats a mans plenes per a fer el joc com més brut millor; malgrat de tota la literatura innoble de "La Veu", "La Publi" i uns quants libels més de trista memòria.

A CAU D'ORELLA

I ARA QUI PAGA

Amb motiu de les eleccions al Ritz s'hi feia festa major: havien arribat quaranta diputats radicals. Havien arribat de Madrid i amb ganes de fer feina.

Si hagués triomfat la candidatura radical ja n'haurien fet. Però en veure que les coses anaven malament, els diputats trobaren que l'estada al Ritz ja no era tant plaent com de bon prin-

cipi els havia semblat.

I ràpidament, amb una rapidesa de vertigen, feren les maletes i retornaren a Madrid.

S'oblidaren, però, d'una cosa, d'una cosa que per ells no tenia importància: pagar la nota.

I ara resulta que no la paga ningú perquè ningú els havia convidat.

A QUIEN MADRUGA...

Al districte cinquè els radicals s'havien preparat sis mil vots. Però la Lliga ho descobrí, i quan es presentaren els sis mil de Lerroux es trobaren que ja havien votat. Els de la Lliga, que

Havia de guanyar l'Esquerra malgrat tot i contra les manobres de tots els seus enemics. Per una raó, per una sola raó: perquè el sentiment del poble és d'esquerra.

Com veieu, una raó senzilla, però poderosa. Ells no volien creure-hi en aquesta raó, ells només creien en la seva, que era com creure en la més absoluta manca de raó, en la negació de la raó.

El poble, si no és tan savi com alguns senyors de la Lliga i d'Acció Catalana, que han adquirit patent de savifent-se socis de l'Ateneu, té, en canvi, una gran lucidesa. El poble, a la curta o a la llarga, mai no s'enganya.

I el poble, que a més a més, té molta memòria, s'estranyava davant els senyors que ara li venien a parlar de llibertat, de dignitat, de justícia. I es preguntava, ple de pasme:

—Qui són aquests senyors? D'on surten? Què volen?

No els coneixia o els havia oblidat. Els havia oblidat perquè mentre Francesc Macià anava a l'exili, ells es quedaven tranquil·lament a casa; mentre Lluís Companys conspirava i anava a La Mola o a una altra presó qualsevol, ells es quedaven tranquil·lament a casa. Això si no pactaven, més o menys francament amb la dictadura. Dels pactes passats, de les passades col·laboracions amb la dictadura i amb la monarquia, encara en van bruits molts dels que ara es presentaven al poble disposats a salvar-los.

Mentre tots els homes dignes i honrats lluitaven contra la dictadura, contra la monarquia; mentre anaven a la presó i a l'exili, on eren els Hurtado, els Duran i Ventosa, els Trias de Bes, els Vidal i Guardiola, tants i tants d'altres que ara, sense dignitat, sense pudícia, pretenien presentar-se com salvadors del poble?

Haviem de guanyar. I seguirem guanyant mentre el poble tingui memòria. La memòria del poble és la nostra arma millor. D'un costat la col·laboració en tots els negocis bruts, l'alta finança, la dictadura, el pistolerisme, l'anarquista de Terrassa, el "Partido Centrista", l'afer del Banc de Barcelona.

De l'altre, Francesc Macià i Lluís Companys.

Com volíeu que no guanyéssim!

LLUÍS CAPDEVILA

sempre han estat per Déu i per la concòrdia, havien posat en pràctica aquell refrany castellà que diu a "quien madruga Dios le ayuda".

Heus ací com gràcies als lerrouxistes la Lliga ha obtingut les minories.

RUMORS

Diuen que Sagarra, Ferran de Sagarra, es separa de la Lliga. No es diuen els motius, però hi ha qui els sap. I ens els ha dit. Són els següents:

—Sembla que Ferran de Sagarra està molt empipat perquè Solà de Cañizares entra a la Lliga. I ell, per a venjar-se, es passa als radicals.

GLOSSARI

EL FRACAS DE LA SABIDURIA

A Barcelona, d'un quant temps ençà, patiem un empatx de saviesa. Un empatx de saviesa, senyors, és una cosa molt sèria. Tant sèria que moltes vegades fa fàstig. Amb aquest empatx de saviesa ens havia entrat una tristesa que ens serà molt difícil treure'ns del damunt.

Aquest empatx de saviesa s'ha traduït en una onada de seny que ens ha ofegat durant molt temps. El seny, però, era una disfressa. Sota aquest seny no hi havia, mantes vegades, més que poca-solta i barra.

Aquesta mena de saviesa només es produïa a Barcelona, ciutat gran en la que són possibles totes les mixtificacions i totes les confusions. Els que es declaraven savis oficialment, només tenien una feina: declarar-ho als altres, fer-se passar per savis, fer el savi del matí al vespre, des de que es posaven els mitjons al matí fins que se'ls treien al vespre, suposant que se'ls treguin.

La gent no feia gaire cabal d'aquests savis, i això els desesperava. Ells, però, en tenien bona part de culpa. No es manifestaven o es manifestaven malament: arrossegant-se de cafè en cafè, fent-se socis de l'Ateneu, pispanant els articles de Vu—o de qualsevol altre periòdic francès—, fent vida de nit, com els serenos i malparlani de tots els que no tenien la sort de fer de savi.

Davant d'això, la gent—la gent per a la qual ells ho farien tot—resta bon

xic estranyada. No comprèn com pugui fer-se el savi d'aquesta manera. Es a dir: no comprèn com pugui fer-se el savi d'una manera, aparentment, tan estranya.

Ara, aquesta setmana passada, aquesta mena de savis cregueren que havia arribat l'hora de recollir el fruit de la seva saviesa. Ho havien dit tant i per tot arreu que eren savis, que forçosament la gent havia de creure en la seva saviesa.

I digueren: fem un sacrifici.

I el feren: es presentaren candidats al primer Parlament de Catalunya. Deixaren l'Ateneu, deixaren els cafès, ho deixaren tot; eliminaren en els seus periòdics—aquells periòdics que naturalment també fan pudor de savi—tota la fel que tenien amagatzemada, i es llençaren per aquests móns de Déu o de qui siguin, a fer mítings, a llençar candidatures de saviesa, a empastifar les parets, a emplenar-ho tot de crits, renecs i barrila de via estreta.

Els eren els savis, ells únicament eren els savis. Els altres eren tan sols una colla de desgraciats. A Catalunya li feia falta molta saviesa, molta saviesa de la que ells monopolitzaven. La seva candidatura era l'única que havia de triomfar.

La gent, però, arrufava el nas. I després d'arrufar el nas, reia. Ja havia arribat l'hora que riguessin els que no feien de savi.

I encara riuen ara en veure que la candidatura de la saviesa ha anat a l'aigua. I és que vera aquella saviesa la gent veia que només hi havia poca solta i bandarrerria.

VIRAI

Tot un programa

Fins ara ens ho havíem callat. Mai no hem pecat d'indiscrets i per això na avançarem als nostres lectors el programa colossal que les dretes tenien en projecte en el cas d'haver obtingut un èxit electoral.

El programa no s'ha realitzat per manca de públic a l'espectacle.

El poble de Catalunya s'ha perdut el bo i millor de la política charlot-harolyd-buster-keaton-barrillesca. El poble de Catalunya és molt ingràt i no accepta les coses bones, encara que aquestes les hi donin completament de franc.

Tenim l'absoluta seguretat que quan sigui del domini públic el programa que les dretes ens tenien preparat, més d'un—que no sigui calb—s'arrençarà els cabells del cap tots d'una sola estirada. Aneu a saber si fins exigirà la repetició de les eleccions.

Val a dir que molta part de culpa d'aquesta ignorància ciutadana, la té la comissió de festeigs. A la nostra manera de veure, creiem que no s'havia de dicar tant al discurseig. No és oferint pessetes als electors ni difamant com s'assoleixen els triomfs. El poble mai no podia fer cas d'homes que s'han passat la vida entre monarques i dictadors i que ara, per pura conveniència, es deien republicans de cor.

Contràriament, si al nostre poble—que sempre ha estat partidari de l'espectacle gratuït—se l'hagués assabentat degudament dels propòsits de les dretes, a ben segur que els resultats haurien estat uns altres molt diferents.

Vegin si no és per a creure-ho així

—Ja ho veu: de la Lliga, dels lerrouxistes i d'Acció Catalana només n'ha quedat paper brut.

—Deixeu-lo, que és un ninot que ja ha passat de moda.

el contigut del programa que la nostra discreció no ens aconsellat a donar a conèixer fins avui.

S'expressa de la següent manera:

PROGRAMA

Diumenge, dia 20. A les set del matí. Comunió general a la capelleta dels prohoms i dels savis. Sermó a càrrec del pare Francesc (sempre que la gorja li permeti).

De les vuit en amunt. Eleccions. Poden emetre el seu vot tota mena de vius i de morts ("morts" de veritat i morts de gana). La qüestió són vots. Als no creients se'ls convencerà amb papers... de 25 a 50 pessetes. Autos de gent de upa—senyors que ara tenen el títol de "ex"—a disposició dels malalts i persones que vulguin fer el fatxenda.

Migdia. Repicament de campanes (que amb això hi estem bregats). Vermut amb "tramoia", aprofitant el son dels interventors.

Dilluns. Vaga general i gran Revolució. Castells de focs, traques, correcames, focs japonesos per als infants i persones que arribin de fora. Repartiment de bombes a tot hom i "yos-yos" que s'estiren i s'arrosen d'una manera simbòlica i prodigiosa.

Dimarts. Cop d'Estat. Retorn emocionant de Sanjurjo i comparsa estiuenc de Villa Cisneros que faran la seva entrada disfressats d'àngels bufadors. Entrada triomfal de Llapissèra. Flors, llaurers, corones, estretes de mà, benvingudes, abraçades, llàgrimes, petons...

Dimecres i dies següents. Represa del treball i repartiment als pobres de

la barriada de bons per amenjar poquet i garrotada al qui no cregui.

Tots aquests espectacles seran amenitzats amb suspensions de garanties, estats de guerra, censura prèvia i altres coses per l'estil.

I ara diguin vostès si davant d'un programa com aquest no és de doldre que ens hàgim deixat perdre una cosa tan enternidora i tan edificant.

Amb l'Esquerra ja sabem el que hem d'anar a guanyar:

Llibertat, Democràcia, Catalanisme sincer, Escoles per als nostres fills... coses que no tenen cap importància, veritat?

I després encara diuen que hi han partits sense programa!

Vegin quin un n'hem deixat escapar!

AGUSTÍ COLLADO

Don Lacandru, que (E. P. D.)

Don "Lacandru" ha arribat a assolir la victòria (?) que era d'esperar. A propòsit de l'esmentada victòria l'ex-emperador del Paralel ha fet un xistu que té força gràcia.

En preguntar-li com portava a cap la seva entrada a Madrid després de la gran derrota, ha respost: "del brazo de mi amigo Marcellino Domingo".

L'enginy no es pot negar. Ja el voldria Alfons Roure pels dies de les festes. Però l'imatge, si més no, no es precisa.

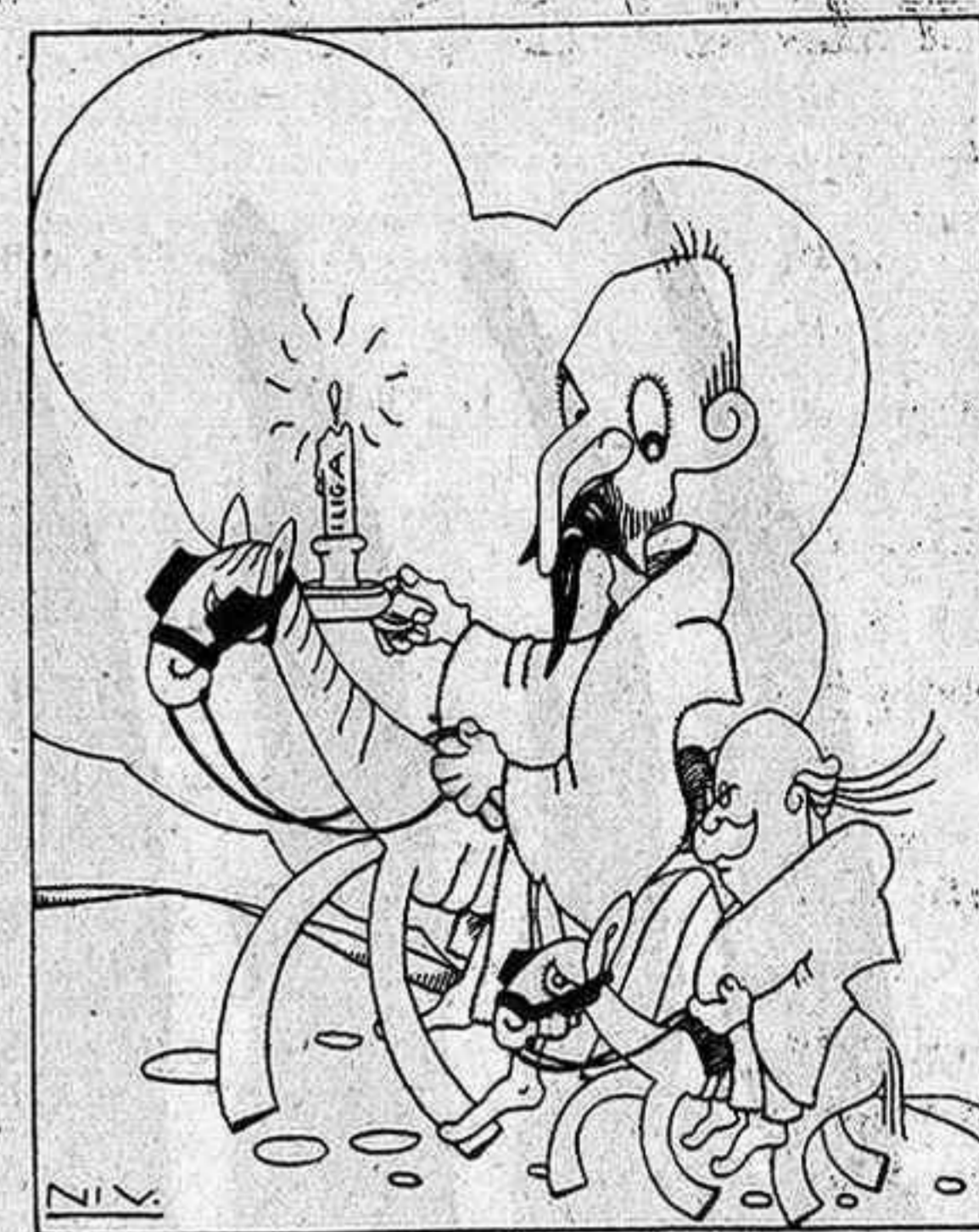
En comptes d'haver dit: "del brazo" tenia d'haver dit: "de la misma reata".

A propòsit dels radicals em crec en el deure sacrossant de posar al corrent als meus lectors (si és que en tinc algun) d'un fet exemplar portat a cap pel lloctinent de l'emperador destrenat, el mai prou enlairat i rifat excelentíssim senyor Pichi Pointier.

Sabem de bona tinta (Swan) que l'elèctric de la Plaça de Catalunya, president de la Cambra de la Improprietat Urbana, ha sostingut el següent diàleg amb el seu confrare. Sant Josep Oriol dels nostres pecats. El publicarem, però ens han de prometre els lectors que no ho direu a ningú. Si no ens enfadarem.

—Hola, Pointier! Què tal? Em fa l'efecte, per unes converses que he escoltat a dues velles que vénen tots els dies a caçar puces, de què en les eleccions l'heu dinyada. Què m'en dius? Estàs trist.

—No es diu, estimat Sant, "l'hem

—Anem a Fontainebleau a passar la convalescència.

dinyada", es diu *la matimos*. Fa més radical monàrquico.

—Què penses fer ara, bombeta?

—De moment espero ordres terminants del gran capdill per a..

—Per anar avant.

—A fer... enxufes. Estic desesperat. Després de tants discursos de la marca, com els meus. Després d'anar a rebre al Portus al gran caudillo Oh. D'això en té la culpa la meva activitat dinàmica, colectiva, recreativa.

—Sí, vaja, els caballets.

—Ara en vista de què l'Esquerra governarà ja tinc pensat el que faré.

—Et faràs frare, fill meu?

—No m'hi veig en cor.

—Et retiraràs de la política?

—I els meus correlligionaris? I la "ideia"?

—La idea? Ah! Però encara en queden? Caram! En tens poques, però les conserves.

—Per això, perquè en tinc poques, les haig d'estalviar... Ja veurà, germà Oriol, he pensat una cosa que pot ésser la salvació del partit. Aconselli'm.

—No cal que parlis. Ja sé el que vols fer per salvar el partit. Et vols suïcidat...

—Home, no encara! Però com que, gràcies a l'atemptat de Gassol, el seu nom va adquirir un caire simpàtic-victimari d'allò més interessant, he preparat un atemptat-capilar semblant, i d'ací uns quants dies llegirà als diaris que, "per sorpresa", m'han pres el pèl.

(Agafant-se la panxa, que li vol esclatar per efecte de les rialles.)

—Ai, amic Pointier! I quina gràcia m'has fet! Si ja te l'ha pres fins Lerroux, el pèl!... Ah! Ja, ja, ja!

FRANCESC RAMON

Epitafi

Aci geu per sempre el *Partido de D. Ale.*

FITXES

DUES SOMNAMBULES

Elles es diuen "voyantes". Són dues franceses que fa més de deu anys que tenen el negoci en un entressol d'un carrer vell del cor de la ciutat. Per casa seva hi han passat grans celebritats barcelonines, des de polítics a dones de moda, des de la beata al cap de policia.

Els veïns descobriren l'existència de les "voyantes" per una flaira intensa d'encens que sortia de l'entressol i omplia la casa. Es queixaren i, per les queixes dels veïns, les somnàmbules franceses modificaren els ritus, i la casa tornà a la seva normalitat. Adhuc es feren formals els autos luxosos que s'esquitllaven, de tant en tant, per davant de la portalada estreta de la casa, oberta damunt del vell carrer.

Ha estat en aquests darrers dies quan el veïnatge s'ha tornat a assabentar de la gairebé oblidada existència de les vidents. Uns venjatius esperits s'havien fet amos de l'entressol de les somnàmbules i es manifestaven de la faísó més estranya: apedregant amb patates, amb cebes i amb pebrots i tomàtecs els estreïts estadants de l'entressol.

El fet trascendí i els veïns de l'escala pogueren visitar el piset encisat i comprovar el fet. Una pluja alimentícia, una mena de manà contundent, venia ara sí i ara també a topar amb els caps o l'espatlla dels veïns que anaven a comprovar el fenomen.

El fet desvetllà la tafaneria. Els comentaris esdevingueren apassionants i apassionats. Les "voyantes" portaren detectius, incapasses elles—tan familiaritzades amb els esperits i amb les perturbacions del més enllà—de comprendre qui era l'esperit venjatiu o inofeta que els

jugava la tretxa d'esqueixar la dolça terrenyina de pau que les envoltava.

Ningú no descobrí res. Un adroguer del carrer que s'enfilà a la xemeneia de la cuina—a la cuina succeïa la facècia—, s'hagué de posar àrnica al cap. Una patata, vinguda de l'ignot, l'hi feu un xiribec dels que duren.

Vivien a l'entressol les dues somnàmbules, una noieta de tretze o catorze anys i una vella de seixanta. Calia veure les escenes de neguit que passaven amb les diableries de l'intangible hoste incògnit!

"Què ens passa, "mon Dieu"?"—preguntaven a tothom les vidents—. La xanгла, per damunt de tot, les entenia com posseïdes. A un veï carnicer que els preguntà quin gust tenien els pebrots i els tomàtecs llençats des de l'avèrn, per poc li treuen els ulls. I qui sap si aquesta pregunta xanгла fou la guspira de llum que començà a aclarir l'enigma.

De com la pau torna i el pis s'entonsa de nou en el silenci, ningú no ho sap. Les somnàmbules havien foragitat l'esperit? L'havien trobat fet un anyoc de ploma i ungles en algun reconet de l'entressol? Havien pogut posar-li un picarol al coll i l'utilitzaven com ajud en els seus afers interplanetaris?

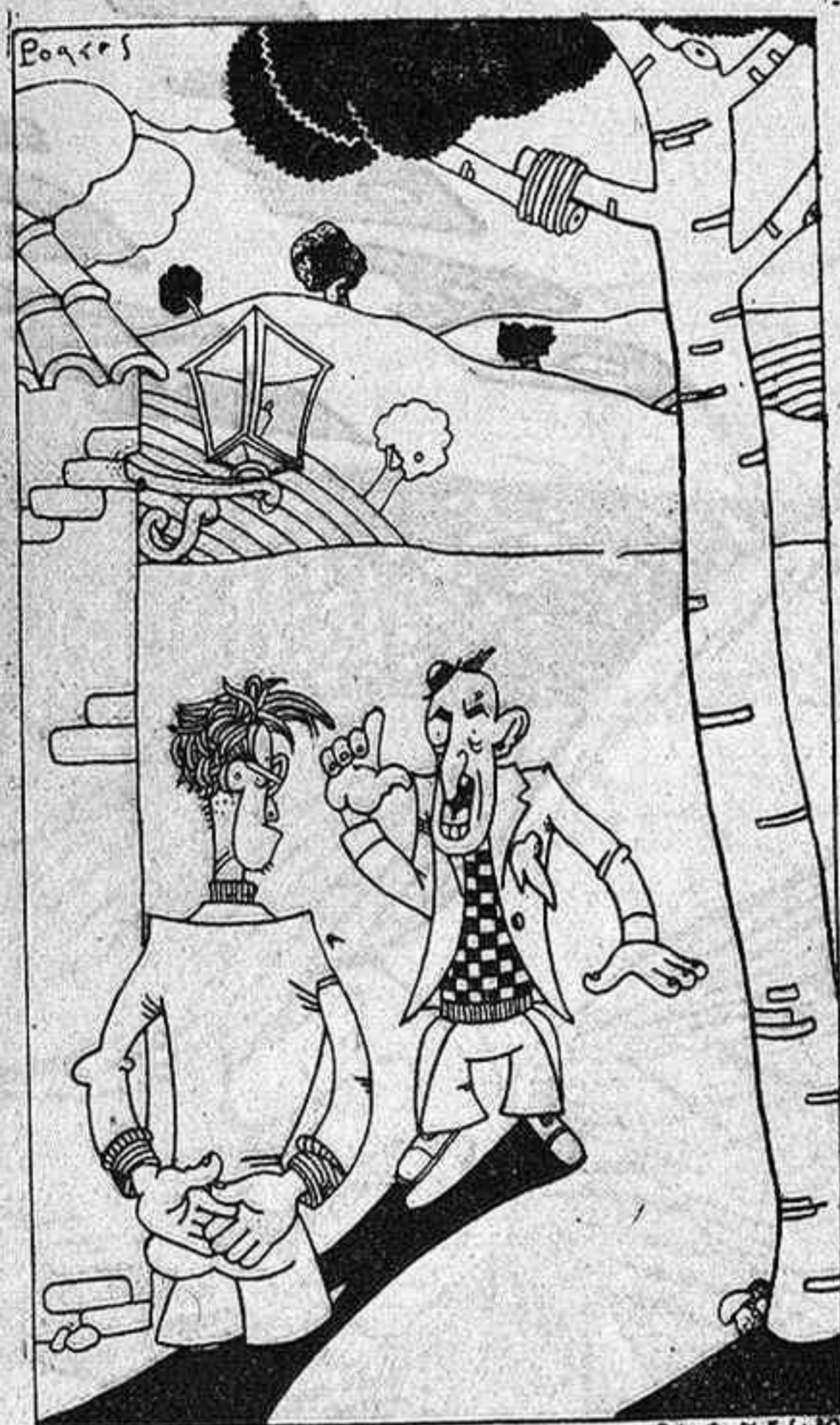
Ha estat la servent, indiscreta i vanitosa—oh els catorze anys enjogassats!—, la qui ha descobert el misteri, malgrat les amenaces de les somnàmbules.

Ella, creient i educada en bons principis, en anar a confessar, explicà al sacerdot els tractes que tenien les seves mestresses amb els esperits més o menys malignes. El sacerdot—ben coneixedor d'aquestes coses—suggerí la tretxa a la servent per a demostrar-li que els esperits eren cosa més seriosa que el comerç de les somnàmbules, i que elles, que ho veïen tot, no veurién la jugada si la noieta ho feia amb cura astuciosa i amb murriera diligent. Així doncs l'esperit contrari, el follet revoltós, el Puck entremaliat, havia estat la servent que utilitzava com a projectils les compres de la plaça.

El gran desig de misteri que fa nru en tots nosaltres, una vegada més havia tret misteriosos efectes transcendents de petites causes ridícules.

Ramon VINYES

Demà, dissabte,
compreu «La Campana de Gràcia»

—Li dic que la derrota de la Lliga ha sigut una victòria!

—Qui no es consola és perquè no vol.

Vuits i nous i cartes qu'eno lliguen

EFFECTES D'OPTICA

Ara resulta que la Lliga ha tingut una gran victòria i que l'Esquerra ha estat derrotada. En Pol de "La Veu" ho demostra amb un sens fi de números, comparacions i deduccions, que ni l'Einstein és capaç de contradir-li.

"Havem tingut 750 vots més que a l'any 1918", diuen tots contents els lligueros.

Més val així; qui no s'accontenta és perquè no vol. Ara que es veu que amb la Lliga, ja no hi ha res a fer. Ni en Cambó amb la seva resurrecció ha estat capaç d'aixecar el mort.

I consti que això del mort no ho diem pas per en Ventosa i Calvell...

DON LACANDRU I ELS NO CATALANS

Fou garrotada de pronòstic, la que ha rebut don Lacandru i el seu partit...

A cada porc li arriba el seu Sant Martí. A aquest porc, també li ha arribat l'hora.

Ell que amb el truc dels "no catalanes" es creia poguer tornar triomfalment a remenar les cireres de Catalunya, es troba avui dia sol com un mussol. No li queda res més que en Pic i l'Emilianu...

Per cert, que en Pic, l'altre dia, deia tot desconsolat:

"Todo se ha perdido, menos el honor..." Perquè mai n'havem tingut...

Ja estava de broma ja en Lerroux, al portar aquí a Barcelona un senyor de Cuenca, que deia a grans crits:

"Hay que preocuparse seriamente de las cuestiones sociales en Cataluña! Hay que trabajar mucho por el bienestar del obrero catalán!..."

Però sant cristià, que no s'ha donat compte que aquí, l'obrer, guanya 12 i 15 pessetes de jornal, i en canvi, a Cuenca, sols en guanyen 3 ó 4?

Sempre ens sortirà amb don Toribios el "caudillo"...

A MADRID SOMNIEN TRUITES

El dia 20, a les 8 de la tarda, els radicals, que estaven segurs d'una completa victòria, varen posar una monumental piçarra en la que anunciaven, que a Barcelona, el seu partit havia guanyat per majories...

La realitat fou bon tros més trista. Com Carles V, emperador, l'exmagnant del parallel, podrà dir pensant en el seu passat i en la puixança perduda:

*Ayer fui señor de España,
Anteayer del alma mía*

*i hoy ya no tengo ni una acta
que pueda decir que es mía.*

QUINES PRETENSIONS!

Els lligueros de Gràcia estaven tan segurs de la victòria que no trobaren res millor a fer que telefonar a la prefectura de policia en busca de reforços, car com la victòria de "La Lliga" era segura, tenien por, que no els assaltessin el seu centre...

Naturalment, ni els varen assaltar l'estatge, ni varen guanyar les eleccions.

Els carlins del Passeig de Gràcia, també es creien guanyar. Diu que tota la Junta del centre estava reunida davant una Verge dels Desemparats (patrona dels carlins), pregant per la victòria.

Es veu que o la Verge no va voler saber res d'ells o bé que Déu nostre Senyor els vol posar aprova.

Es el millor que podia fer.

Que els provi. I com que segurament, no li serviran enterament per a res, llavors no té res més a fer que llençar los a la...! Sí, senyor; no es poden pas posar en cap lloc millor.

ANEM

—La enhorabona, Macià. La vostra victòria és la meva.

—Què sap qui s'ha mort?
 —El partit radical.
 —Ja vindré a l'enterrament.

Estampes barcelonines

UN HOME DE PEGA

Havia estat carlí. En aquell temps que el tradicionalisme havia pres tan increment, inflat i alimentat per senyals aplecs i benediccions de banderes, s'havia allistat entre els "lleals" i defensava amb un braó i un entusiasme tan grans aquella bandera que creia sagrada, que la seva illusió era morir atravesat per una baioneta mentre la seva hagués pogut fer estralls. Sobre el llit al costat del Sant Crist hi tenia el retrat de "don Carlos".

Quan aquella febre legitimista anava de baixa es féu soci de la Lliga i el retrat de Cambó substituï el del pretendent barbut.

Vingué la dictadura i el pobre senyor Baucells—aquest és el seu nom—es va atabalar. De cap manera ell no volia claudicar. "República? Monarquia? Catalunya!" Això ressonava a les orelles com un crit de guerra. Primo havia traït els catalans i ell, primer que tot era català. El Directori no duraria més enllà d'un parell d'anys. Però... passaven els anys i Primo s'anava fent amo: el pistolerisme havia enmudit. La Lliga tàcitament assentia; tothom callava. tenia l'aire d'eternitat i el senyor Baucells—amb una mica de vergonya, això sí—s'anà allistar a la "Unión Patriòtica".

—Tu! tu!...—li deien els companys. Donava mil raons. Els arguments

li servien a grapats. S'inflamava d'una adrencia patriòtica capaç d'abrassar la mateixa bandera.. I el retrat de Cambó feia lloc al del dictador.

Al cap de tres mesos queia el Directori.

El procés del seu republicanisme ha durat dos anys; a l'últim, però s'ha fet republicà; republicà moderat i el retrat de Lerroux ha desbancat el del marquès d'Estella.

Fa pocs dies va tenir de parlar amb Lerroux; només que dues paraules. Però quin atractiu i quina simpatia personal no té el vell batallador. Decididament aquest és l'home de demà.

En les últimes eleccions ja tenia el partit pres. Sis cents mil no catalans; guanyarem. Fins es va arriscar a acceptar la presidència d'una "mesa"...

El pobre senyor Baucells està desesperat davant l'últim fracàs. El cap li roda. Decididament és home de pega.

Ara es vol fer masó.

POBRE AMIC MEU

Va deixar la Roseta perquè era massa prima. L'Eulàlia li agradava, però era tan grossa, li feia fàstic. L'Enriqueta era malgastadora i una dona així no serveix per casada i menys per ell, tan econòmic. De la Montserrat algú li va dir que tenia algun "qüen-to" i una dona així és perillosa. La Carmeta era molt bufona, però tan xerraira...

I així ha anat passant la joventut, el meu amic Soler, i ha anat arraconant diners.

No li queda cap parent; tots els seus, han anat morint. Té molts diners. Ha complert els quaranta anys, pobre amic meu!

Avui l'he trobat a la Rambla, amb la corbata torta, la bragueta descordada i parlant tot sol.

ENTESOS? ENTESOS!

La senyora parla amb el seu pintor. Ella és sorda com una campana. El pintor com una tàpia.

—Què li sembla a vostè?—diu la senyora—, al "passillo" estarà millor clar o fosc el paper?

—A mi—contesta el pintor—em sembla que li posaria clar, perquè el corredor ja es prou fosc.

—Jo també ho dic que estaria millor ben fosc.

—Així li posarem clar, eh?

Si senyor; el més fosc que tingui.

LLURÓ

Després de la batalla

—Amic *Ale*, ens han derrotat.
 —No t'espantis, Marcelino, són *accidents del treball*.

ESQUELLINCS

SEGONA PART DEL MONOLEG

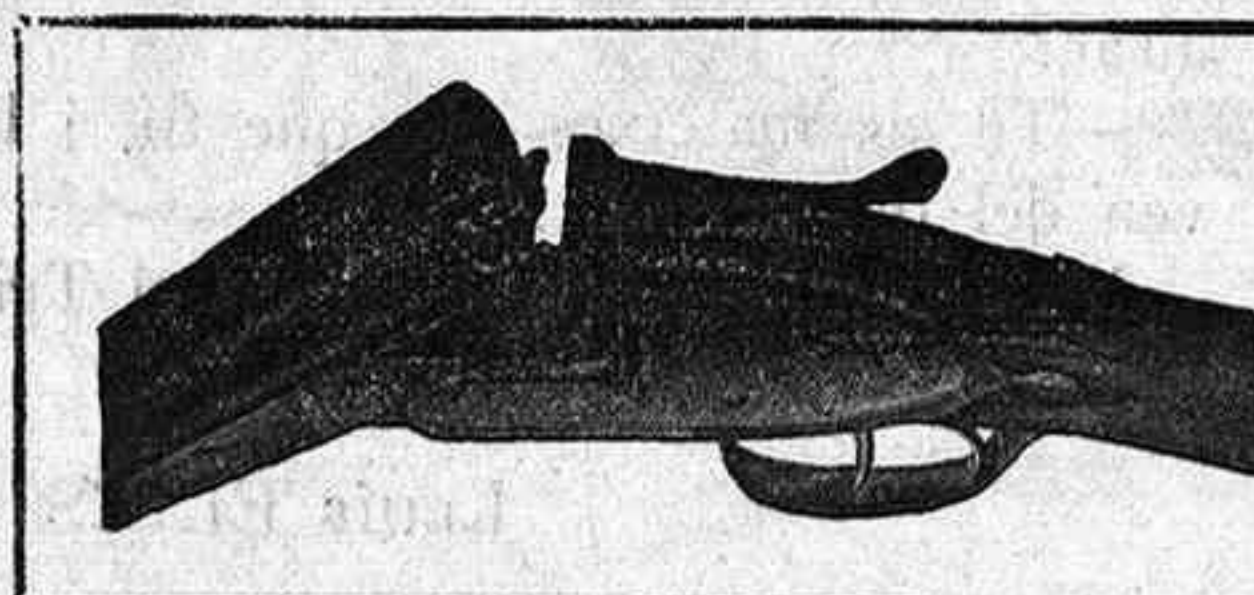
Ja ningú dubtar podrà,
 (perquè ho diu clar l'escrutini)
 que el domini
 de part de l'Esquerra està.
 I no cal que es determini
 qui tallarà el bacallà!
 I ara què?
 Jo no capeixo ben bé,
 com hi ha món!,
 perquè els "altres" hi van fè
 tan front.
 Si van dir-li, a boca plena,
 que ara tan sols la carronya,
 la cadena,
 i la ronya,
 és que el poble no t'esmena
 ni vergonya?
 Que ara un grup d'homes fatals,
 quines consciències poc netes,

al poble duria mal
 i desfetes,
 i trasbals
 perquè omple de paperetes
 les urnes electoral?
 Si deien que era fecunda
 en greuges per als germans
 no catalans,
 i que els faria iracunda
 "españoles de segunda
 que más derecho tenían
 que aquellos que aquí nacían!"
 Perquè aquests,
 en lloc de fer-s'hi a bolets,
 a les urnes acudien
 satisfets,

segurs de què gaudirien
 tots els drets
 i que els detractors mentien?
 Si aquells que deien que heretge
 l'Esquerra, es menjava el fetge
 del creient,
 si el vot podia ésser el metge
 de la gent,
 no acudint
 promptement
 amb el seu vot diligent
 a soterrar l'heretgia?
 Doncs sé d'alguns ciutadans
 ben cristians,
 (si bé no gaire catòlics),
 que han votat als diabòlics
 esquerrans!
 Si altres anaven dient
 "que no es votés a la gent
 mentidera!"
 Perquè, cercant la dressera,
 en corrua
 anava la gent obrera
 a fer eua?
 Si amb tot això que he apuntat
 l'Esquerra encara ha triomfat,
 per què han fet tant safareig,
 amb malvat
 xafardeig?
 Què s'en treu de tot això?
 Francament,
 no cal dir: "Aquell, és dolent!";
 n'hi ha prou amb dir: "Jo, sóc bo!"
 (probant-ho, naturalment),
 si no, no!

En fi, l'Esquerra ha triomfat
 com estava descomptat.
 Però, si n'hi han dit de coses
 horroroses,
 l'enveja i la malvestat!
 I ella ha dit: "Jo, no m'empipo!
 Té el de guix i aguanta el tipo!
 Parleu! La serenitat
 no la perderem nosaltres!"
 Prò, val a dir-ho; amb els altres,
 l'"Avi", també s'hi ha gronxat!

JOAQUIM MONTERO

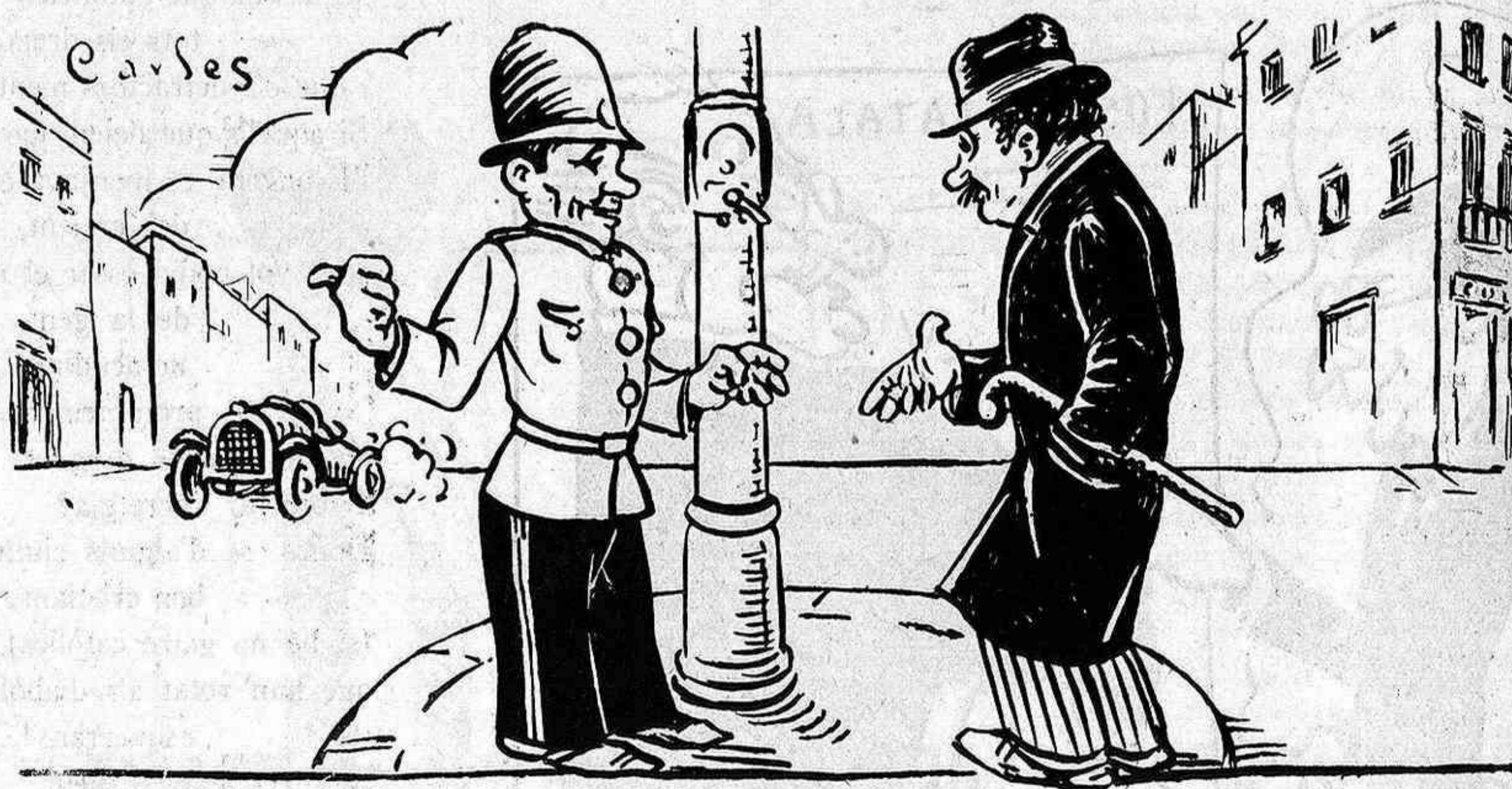

Escopetes - Bicicletes - Ràdio

VENDES A PLAÇOS I AL COMPTAT
 (Es desitgen agents)

F. BARÓ

Goya, 11; Tel. 73497.—BARCELONA
 Sucursal a Esparraguera: St. Antoni, n.º 20

—Miri, l'Arc del Triomf a l'esquerra i el carrer dels Desenganys a la dreta. |

Cinc de barreja i bon profit

EL TRIPLE AMOR

La senyora Carlota Schülze és una dona de totes prendes. Viu a una petita població d'Alemanya. i passa avui dia per uns moments plens d'inquietud.

Figureu-vos que ara fa cinc anys aquesta alemanya de 30 anys tenia dos pretendents, que enamorats bojamend'ella, no cessaven de demanar-li que es dignés acceptar l'un d'ells com a espòs.

Però el bo del cas, és que aquests dos pretendents eren germans, no tan sols eren germans, sinó que eren també bessons.

Els dos, s'assemblaven tant que a voltes ells mateixos, no sabien quin era l'un i quin era l'altre.

Carlota Schülze, dona molt sensible, no va poder per tant distingir mai l'un de l'altre, i es va enamorar de tots dos.

—No puc pas decidir-me—els deia—Tots dos m'agraden igualment, car són iguals com una gota d'aigua...

Els dos germans per això, no es varen pas descoratjar.

Però no passa gaire temps. sense que les coses es compliquessin.

L'altre germà, el solter, es convertí en l'amant de la seva cunyada...

Què vols que et digui, amant mer—digué l'esposa el dia en què la varen enxampar infaganti—, si t'ho mirés bé, no es pot pas dir, que t'enganyí... Es un home exacte com tu...

Fins em sembla que ets tu mateix. .

El marit es va convencer. I els dos germans, des d'aquell dia, visqueren plegants.

Fou un perfecte "menage a trois" Però ara ve el bo. Un dia, uns veïns varen dir a un dels germans.

—Senyor fulano, em sembla que la seva senyora li fa el sal...

I els dos germans, no varen parar fins que després de molta vigilància després d'haver-se servit de diversos detectius, i de moltes hores perdudes seguint la seva muller, pogueren atrapar la esposa infidel, en un hotel, junt amb un home...

El casat, va portar l'assumpte als tribunals.

No hi havia pas dubte. L'adulteri era innegable...

—Té res a dir en defensa seva?—va preguntar el president de la sala a la esposa infidel?

—Sí, senyor... Que sóc una víctima del meu espòs...

Vostès han de saber, que me l'estimo amb una passió desenfrenada...

El seu germà, que és exacte que ell, ha conquistat el meu cor i tot el demés, per la senzilla raó que essent la seva imatge, és per mi, igualment adorable...

—Però i aquest home amb qui estaves a l'hotel?—pregunta el marit tot airat?

—Té els mateixos ulls que tu, i la veu del teu germà...

No sabem què haurà decidit el Tribunal...

Encare Azaña

Don Manuel, és un home, que sempre en té una per dir, i el que és millor, una per fer.

Ara fa pocs dies, va fer unes declaracions, que han caigut com una bomba entre els homes polítics.

L'Azaña, vol proposar, que els ministres, i els diputats, exerceixin el seu càrrec, sense percebir retribució de cap mena.

Ja estem veient la mala cara que tots els diputats, i els ministrables devien fer al llegir aquesta nova.

—No cobrar res! Treballar solament per l'ideal! Vaja unes idees més desbaratades... Aquest Azaña ens donarà un disgust!"

Heus aquí el que deurien dir tots els homes polítics que volen ésser o diputats o ministres.

—Això, és immoral—es deien entre ells, perquè llavors, molts dels que tinguin algun d'aquests càrrecs, es veurà obligat a cometre algunes immoralitats, a tocar diners, per a defensar o apoiar algun assumpte, va objectar un periodista.

Al que va respondre amatent el cap del Govern:

—Oh, això, ja ho sé que ho faran. Ja ho fan ara. De manera que amb la meva proposició, l'Estat, estaviara alguns milions de pessetes, i ells no hi perdran gran cosa...

LLUÍS ELÍES

A.

TELÓ ENLAIRE

ROMEÀ

"Una dona i dues vides", de Francis de Croisset, traducció catalana de Melcior Font.

L'avergonyidor insuccés de l'obra de Millàs-Raurell "Apta per a senyorettes" havia de portar la reacció de davallada que s'inicia a Romea amb l'estrena d'"Una dona i dues vides", de Francis de Croisset, traducció catalana del poeta Melcior Font. Tant de bo que dintre pocs dies no es comenci a parlar de l'obra de Màntua o de Roure, que ha d'apuntalar la temporada.

"Una dona i dues vides" és un melo drama amb algun diàleg que li treu un xic la vulgaritat de la trama. Però en conjunt no és res més que un melodrama: un llonguet més, donat a la fera que es creu que és el públic.

Anirà a Romea aquest públic per a sentir plorar amb la lluita d'un passat portat a una dona per la lletjor o d'un present vingut amb la boniquesa? Per la multitud és ben poca cosa. I, malgrat hàgim pogut comprovar que el públic a vegades marca la seva predilecció per les coses insignificants, creiem que la grisor de l'obra de Francis de Croisset, estrenada, acabarà de narcotitzar els pocs habituals a Romea.

El teatre català del carrer de l'Hospital no té cap orientació. Va en absolut de cara al públic. En aquest cas, que prescindeixi de l'estira i arronça amb la subvenció de la Generalitat. La subvenció s'ha de donar a base d'una temporada d'obres serioses. Que una no té èxit? A una altra, a una altra obra solvent. Creiem ja que cap obra solvent no pot portar gent al teatre de Catalunya? Doncs aleshores no parlem més ni de concursos ni d'intents honorats ni de teatre de la Terra. Pensem en el comerç que es pot fer amb coses de la Terra. I prou!

Una temporada subvencionada de Teatre Català—ultra si aquesta és gairebé oficial—s'ha de fer amb criteri artístic i seguint un pla. Tota altra cosa que es faci, servirà per anar desorientant el públic, allunyant-lo encara més, si és possible, de les nostres sales d'espectacles.

Com hem dit, "Una dona i dues vides" no passa d'un melodrama escrit originalment en francès per un autor de "boulevard". A Work, el truc de les caracteritzacions no li fa fred ni calor. Ni els altres trucs de l'obra tampoc. En "Una dona i dues vides", Maria Vila hi treu dues cares i quatre o cinc vestits. Bé... si voleu. Molt bé... si us sembla. Però teatre de l'any seixanta.

La versió de l'obra ens va semblar acurada.

La presentació conforme, i el conjunt, bé.

ESPANYOL

Retallem d'una nota oficiosa posada als diaris per l'empresa del Gran Teatre Espanyol: "Deauville, port de París", origina la màxima preocupació, sobre todo para Pepe Santpere.

Aquesta "màxima preocupació"—com circulen les frases fetes—es deu a la propera estrena del tercer vodevil sonç de la temporada: "Deauville, port de París". L'endegador del vodevil és el senyor Màntua.

Els de Romea tenen un xic d'enveja Santpere. "Ara sí que farà diners—diuen.—Màntua és un xec a la vista per la nostra gent de teatre. Cal dir en favor del senyor Canals que mai no havia cregut amb aquests xecs. Com que el teatre català va davallant, els xecs èxits vénen del cantó Màntua. Esperem que "la màxima preocupació de don Pepe Santpere" serà recompensada i que l'èxit els diners tan cobejats vindran a sarcu tell ple. No serviran molt l'ideal, però els diners són tan necessaris.

WORK

ESQUELLOTS

Cantem victòria, catalans! Que no per ja sabuda ha d'ésser menys festejada.

El poble català va expressar diumenge passat quina era la seva voluntat; i, com sempre, s'ha imposat enfront dels detractors de la llibertat i de la justícia. Catalunya, en contra dels esperits roïns, que a tot arreu encara n'hi han, s'ha obert l'ampla via de la llibertat i del progrés. Ha enlairat noblement l'esperit de la raça.

Ara, assolit el triomf, Catalunya, amb el front ben alt, pot emprendre el camí de tot el que representa dignitat humana.

En aquests dies de joia, amb el cor latent encara, llensem aquests dos crits: Visca la llibertat! Visca Catalunya!

*
—

La Lliga, amb motiu de la derrota, ha tingut la més gran de les decepcions.

No sap veure que la victòria de l'Esquerra és la cosa més natural que ésser pugui; que així havia d'ésser, precisament; que no podia ésser d'altra manera.

El poble coneix prou i massa l'ideari i els homes de la Lliga, per deixar-se engatassar.

Sap d'on vénen i on van, i els hi ha barrat el pas.

La derrota ha estat la conseqüència

—A mí amb aquest peix! No veus que encare que sigui amb una altra salsa no me l'empasso.

25

d'un fort crit d'"enrera!", donat pe' po-
ble català.

Si, han perdut.

Pietat als vençuts! I no diem "honor"
perquè, la veritat, no s'ho mereixen.

Ara, el millor que poden fer els de la
Lliga és comprar-se un "Jo-jo" per a en-
trentenir-se.

Es un consell desinteressat.

A Madrid va celebrar-se, dies passats,
la Conferència de la Carn.

Mau! Ja veureu com, a conseqüència
d'això, ens apugen els palpissos.

Prou poca carn que podem assolir,
només falta que l'apugin.

Perquè de conferències se'n fan de to-
tes menes. Ara, que siguin per a preo-
cupar-se dels humils, no en fan mai cap.

A les Corts va tornar-se a enfocar
l'assumpte de la Telefònica.

Ens sembla un assumpte molt espinós.
O, quan menys, molt enredat de fils;
perquè, gràcies als "sants" homes de la
Dictadura, sembla que hi ha tanta xarxa,
o, el que és igual, tanta troca embrollada,
que si se'n treu l'entrellat ja es farà prou.

Entre el contracte amb l'Estat i el
tracte als seus obrers, la "colosa" Tele-
fònica es va mantenint més tresa que un
rave; i es veu que s'ha d'anar molt tocat
i posat a fer-li pessigolles.

Si Azaña no hi dóna una assenyada
solució de les seves, no sabem pas si ens
treurem el mort de damunt.

Legim al "Diluvio", del corresponçal
de Vic, que a la presó d'aquell partit
hi ha un sol pres. I aquest és una gi-
tana de 17anys que va matar un "palet"
que volia abusar d'ella.

Per això, serveixen les presons?

Els nens que van a l'Escola Municipal
del carrer de Casp, es troben en sortir—
els que han d'anar ca a la plaça d'Urqui-
naona i carrers d'aquell indret—, amb
el doble trànsit que passa per la Ronda
de Sant Pere, a la cruïlla que fa amb el
carrer de Clarís, que és un vertader pe-
rill pels tendres ciutadans.

No podria disposar l'alcalde que, al-
menys a les hores de sortida del colle-
gi, hi hagués un urbà en aquell indret
per a evitar un possible—quasi immen-
—mortal atropell a les precioses vides
dels nostres infants?

El zel que ha demostrat sempre el
nostre Ajuntament, pels nens i nenes
barcelonins creiem que també arribarà
aquí.

Enguany és probable que no veiem
aquell adefessi de calendaris nomenats,
per mal nom, de la "bona parla"; quines
monstruositats ferien el bon gust i la
sensibilitat de tots.

Eliminada la gent negra, que els edi-
tava, haurem acabat amb la pesadilla.

Si per més no, per això sol es justifica
la vinguda de la República i la dissolució
dels cataus de l'aranya negra.

Que sigui per molts anys.

Darrerament, s'han descobert altre-
béns pertanyents als jesuïtes, els quals
es calculen en trenta milions de pessetes.
Diuen que els han hereditat de l'ex-duque-
sa de Tovar.

No és estrany; com que el duc trac-
tava amb tantes banyes!

Han fracassat les negociacions entre el
President de l'Estat Lliure d'Irlanda, De
Valera, i el govern anglès.

De Valera ha anunciat la seva intenció
de prendre les disposicions necessàries
per a obtenir dels electors un mandat
per a l'establiment de la República inde-
pendent irlandesa.

Podríem dir als anglesos que mirassin
la República espanyola, si no volien tenir
un disgust.

Els d'ací han estat més vius.

Els Pares de Família no guanyen per
disgustos. Pobre gent! ara, donat defini-
tívament el passe a la reserva a l'ense-
nyança religiosa, estan que treuen foc
pels queixals.

Els Pares de Família, els genuïns Pa-
res de Família, són uns infeliços. Mireu
que creure que la instrucció dels fills ha
d'ésser a força de fum de cera i taques
d'oli de les llànties, és tenir ben pocs
cabals.

Qualsevol inculca a aquestes meretries
amb calces que els mestres de la Repú-
blica donaran millor instrucció al jovent
que la que rebia de les sotanes!

Ja ho hem dit. Els Pares de Família
són uns infeliços.

Als Estats Units, el país de les coses
grans, ara hi ha fam, i, com és molt
natural, n'hi ha molta. Ara els famèlics
fan una marxa damunt Washington.

"Barcelona és bona
si la bossa sona",
i si no sona molt bé
quasi direm que també.

i, si no, féu comparacions.

Imp. "L'Esquella", Om, 8, Barcelona

Ja has vist que ha guanyat l'Esquerra?
—Sí, però què hi farem, jo sempre amb el meu lema: «Dios, Pàtria i Rei...signació».

Restaurant CASA JOAN

El més popular i acreditat

LA CASA DE LA PAELLA VALENCIANA
(Especialitat de la casa)

Rambla de Santa Mònica, 21 i 23

Telèfon 23692

Mobles i Matalassos

A TERMINIS i SENSE FIADOR

Carrer Santa Anna, 18 - Barcelona

DICCIONARI Català-Castellà Castellà-Català

Per A. ROVIRA I VIRGILI

Preu: 15 ptes.

BA-TA-CLAN Marquès del Duero, 85 - Tel. 31374
Tarda a les 3,30 :: Nit a les 9,30

Avui i dies seients: FORMIDABLES DEBUTS

Vera Frey - C. Marin - Marina López - Delvo and Delva
Zynaray et Moniela - EMILIA PRAXEDES

Tots els dies un alegre vodevil - Dancing d'1 a 4 matinada

TEATRE COMIC

PALAU DE LA REVISTA

Avui, divendres, èxit sensacional de la primeríssima «vedette»,
de fama mundial GLORIA GUZMAN i de l'actor còmic Rafael Arcós,
amb la revista de Vela, Sierra i mestre Alonso,

MI COSTILLA ES UN HUESO

TEATRE VICTORIA

COMPANIA DE LLUIS CALVO

Avui, divendres, nit, i totes les nits: El grandíós èxit de la sarsuela

LA BARBIANA

pel divo dels baritons Marc Redondo i la eminent primera tiple Càn-
dida Suárez.

Dissabte i diumenge, tarda i nit: Grandioses funcions.

ROYAL CONCERT

Marquès del Duero, 106 - Telèfon 20384

Direcció artística: LEOPOLD MORAL

El Music-Hall de les cares boniques

Cabaret d'1 a 4 matinada

ORQUESTINA REMEN WARTY i P. GALLO

FRONTÓ NOVETATS

Tots els dies grandiosos partits, tarda i nit

ELS MILLORS PELOTARIS

Si voleu passar una bona estona, aneu al Frontó Novetats

DETALLS PER PROGRAMES

Específic de l'
ASTENIA GENITAL (IMPOTENCIA)
(MANCA DE VIGOR SEXUAL)

De la eyaculació prematura (pèrdues seminals); de la feblesa y
molt eficaç per a combatre la NEURASTENIA, en totes les seves
manifestacions.

Es el més poixant estimulant de l'activitat neuro-espino-mèdulo-genital.
Sinèrgic i homo-estimulasa de les glàndules intersticials. Producte plu-
riglandular, completament inofensiu. Mai perjudica, ni lesiona cap orgue,
ni el funcionament dels mateixos.

No conté, ni estricnina, ni fosfurs, ni cantàrides, ni cap altre medica-
ment excitant.

**PRODUCTE MAGNE E INSUBSTITUIBLE PER A RECOPRAR
LA PERDUDA FELICITAT CONJUGAL, PROSPECTES GRATIS**

Laboratoris Farmacològics del Dr. W. Duitrem
Alf de Sant Pere, 50 - B A R C E L O N A - Telèfon 18631

Preu: 21'75 ptes.

**Caruso, Fleta, Tito Schipa,
Pau Casals, Sagi-Barba,
etc., etc.**

Totes les celebritats impressionen en
discos

**La voz
de su amo**

Companyia del Gramòfono, S. A. E.

La derrota de les dretes

—Té, perquè tu tot^{el} que toques ho trenques. Es veu que la portes a la sabata.